

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΡΑΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΑΘΗΝΩΝ

Αθήνα, 15/06/2017

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας Κο Γιώργο Σταθάκη.

ΘΕΜΑ: «Καταστροφική κατολίσθηση στο λιγνιτωρυχείο Αμυνταίου»

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	6387
Αριθμ. Πρωτ. ΑΙΤΗΣ.ΚΑΤ.ΕΓΓΡΑΦΩΝ	602
Ημερομ. Καταθέσεως	15.6.17

Κύριε Υπουργέ,

1. Η κατολίσθηση που έλαβε χώρα το Σάββατο 11-06-2017 στο λιγνιτωρυχείο Αμυνταίου, από τα πρώτα στοιχεία που δόθηκαν στην δημοσιότητα και τις επίσημες ανακοινώσεις, έχει ως κύριες επιπτώσεις τα εξής:

α) Εκτείνεται σε μήκος 2,5 έως 3 χιλιομέτρων στο μέτωπο εξόρυξης όπου υπήρχαν 15 βαθμίδες με ύψος μετώπου 100 μέτρα.

β) Προκάλεσε μετακίνηση 100 εκατ. κυβικών μέτρων γαιωδών υλικών, που κάλυψαν μία έκταση εντός του ορυχείου περίπου 3,5 χιλιάδων στρεμμάτων.

γ) Καταπλακώθηκαν 3 ή 4 καδοφόροι εκσκαφείς του ορυχείου και οι ταινιόδρομοι μεταφοράς του εξορυγμένου λιγνίτη.

δ) Το κοίτασμα που καλύφθηκε από τον όγκο της κατολίσθησης ανέρχεται σε περίπου 25 εκατ. τόνους εκμεταλλεύσιμου λιγνίτη με μέση τιμή 16 έως 18 ευρώ ανά τόνο.

ε) Προκάλεσε σοβαρές ζημίες στα σπίτια του παρακείμενου οικισμού Ανάργυροι και δόθηκε εντολή στους κατοίκους να εγκαταλείψουν τον οικισμό.

2. Κατά τις πρώτες εκτιμήσεις η ζημία ανέρχεται σε 40 εκατ. ευρώ για αξία αντικατάστασης των καδοφόρων εκσκαφών. Σε απροσδιόριστη αξία για αποκατάσταση των ταινιόδρομων, σε 400 έως 450 εκατ. η αξία του καλυφθέντος από τα υλικά της κατολίσθησης κοιτάσματος. Ενώ το κόστος απομάκρυνσης των υλικών αυτών προς τον σκοπό αποκάλυψης του απομένοντος κοιτάσματος, διαλογής των εκμεταλλεύσιμων και απόθεσης των αχρήστων, ώστε να επανέλθει το ορυχείο σε κατάσταση παραγωγικής εκμετάλλευσης και περιορισθεί η ζημία από την απώλεια κοιτάσματος συνεπεία της κατολίσθησης εκτιμάται σε περίπου 250 εκατ. ευρώ, (100 εκατ. κυβικά μέτρα τα ολισθήματα επί 2,5 ευρώ περίπου ανά κυβικό μέτρο) . Επιπλέον θα απαιτηθεί πρόσκαρη δαπάνη για τον ανεφοδιασμό των λιγνιτικών μονάδων Μελίτη, Αμύνταιο 1 και Αμύνταιο 2 από άλλα πεδία με καύσιμη ύλη και σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας τους, είναι προφανής η ανάγκη εντάσεως παραγωγής των άλλων μονάδων ή ακόμη και η εισαγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, ιδίως κατά την καλοκαιρινή περίοδο αιχμής. Τέλος, αναμένεται σημαντική δαπάνη απαλλοτριώσεως των πληγεισών ιδιωτικών περιουσιών στη περιοχή Αναργύρων, προς αποκατάσταση των κατοίκων.

3. Δεδομένου ότι κατά την εκμετάλλευση του μεγάλου αυτού ορυχείου λιγνίτη, όπως προκύπτει από επίσημες ανακοινώσεις, είχαν εντοπιστεί ρήγματα του εδάφους από ετών, ενώ είναι γνωστό κατά την επιστήμη και εμπειρία, ότι στις μεγάλες επιφανειακές εκμεταλλεύσεις, δημιουργούνται υψηλά μέτωπα που καταπονούνται από την εξόρυξη και απειλούνται κίνδυνοι ολίσθησης στο χώρο της εκσκαφής (αρθ. 83 παρ. 1β και 2 Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών Κ.Μ.Λ.Ε. ΦΕΚ Β'/1227/2011). Για το λόγο αυτό, κατά την υποβολή της, η τεχνική μελέτη εκμετάλλευσης πρέπει να συνοδεύεται από γεωλογικά στοιχεία και γεωλογική χαρτογράφηση του χώρου, καθώς και ειδική γεωτεχνική μελέτη, λόγω των ειδικών συνθηκών ως τμήμα της συνολικής τεχνικής μελέτης (άρθρο 101 Κ.Μ.Λ.Ε. Εξάλλου, λόγω των μακροχρονίων, πλην αναγκαίων αρχαιολογικών ανασκαφών στο ορυχείο, από ετών είχαν δημιουργηθεί συνθήκες ασφυξίας που απέκλειαν την επέκταση των εξορύξεων και συσσώρευσαν μεγάλες μηχανικές πιέσεις στο υφιστάμενο μέτωπο, που εκτονώθηκαν και με την κατολίσθηση.

4. Κατά συνέπεια πρόκειται περί «δυστυχήματος» κατά την έννοια του άρθρου 96 του Κ.Μ.Λ.Ε, το οποίο ως πρώτη αντίδραση είχε στις 12/6/2017 την πτώση της κοινής μετοχής της ΔΕΗ κατά ποσοστό -6,97%, με αντίστοιχη μείωση της χρηματιστηριακής της αξίας της εταιρίας κατά 65 εκατ. ευρώ σε μία ημέρα, την δε επόμενη ημέρα(13.06.2017), η πτώση της κοινής μετοχής συνεχίσθηκε κατά ποσοστό -7,46% έναντι της τιμής της 09/06/2017 προ της κατολίσθησης

5. Κατά τις διατάξεις του μεταλλευτικού δικαίου, η εποπτεία και έλεγχος των εργασιών σε μεταλλευτικούς χώρους ασκούνται προηγουμένως από τις Επιθεωρήσεις Μεταλλείων Νοτίου & Βορείου Ελλάδας, οι οποίες λειτουργούσαν σε επίπεδο Δ/σης ως διανομαρχιακού επιπέδου υπηρεσίες (άρθρο 13, Ν.2115/1993). Ενώ μετά το νέο οργανισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος (Π.Δ. 100/2014 - ΦΕΚ 167 Α) υποβαθμίστηκαν σε Τμήματα των Επιθεωρήσεων Περιβάλλοντος-Δόμησης-Ενέργειας και Μεταλλείων Νοτίου & Βορείου Ελλάδας, με αποτέλεσμα την υποστελέχωση και την ένταξη σε ετερόκλητο σχήμα και την αδυναμία από πλευράς της Πολιτείας να ασκεί τον αναγκαίο προληπτικό και αποτελεσματικό έλεγχο κατά την εκμετάλλευση των μεταλλείων, εκδίδοντας όταν συνέτρεχε λόγος τις αναγκαίες εντολές για την ορθολογική και ασφαλή εκμετάλλευση.

6. Είναι βέβαιο ότι από τη Δ.Ε.Η. προκρίνεται η συνέχιση της εκμετάλλευσης του ορυχείου και παραβλέποντο οι σοβαρές ενδείξεις της πρόκλησης επικείμενου δυστυχήματος, χωρίς να λαμβάνονται μέτρα.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός :

1. Έχει εκτιμήσει το Υπουργείο (και η Δ.Ε.Η.) τον κίνδυνο περαιτέρω εξέλιξης του φαινομένου της κατολίσθησης στο ορυχείο (π.χ. με εγκατάσταση δικτύου δονησιογράφων, εντοπισμό και καταγραφή νέων ρηγμάτων στο έδαφος), ώστε να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα και να μην απειληθούν περαιτέρω περίοικοι και περιουσίες τους;

2. Ποιος είναι ο αναγκαίος χρόνος, που απαιτείται για την απομάκρυνση του όγκου της κατολίσθησης ώστε να αποκαλυφθεί το απομένον κοίτασμα και επανέλθει το ορυχείο σε παραγωγική δραστηριότητα προς κάλυψη των αναγκών τροφοδοσίας των μονάδων Μελίτης, Αμυνταίου 1 και 2, και εξασφαλιστεί η συνέχιση της λειτουργίας τους;

3. Δεδομένης της έλλειψης ρευστότητας της Δ.Ε.Η. από καθυστερούμενους λογαριασμούς κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος (άνω των 2 δις € κατά την ίδια την επιχείρηση), ποια άμεσα μέτρα θα ληφθούν από το Υπουργείο, ή τη ΡΑΕ, ώστε το κόστος αποκατάστασης και των ζημιών από την κατολίσθηση να απορροφηθεί από τη Δ.Ε.Η. και αποκλειστεί η διαφαινόμενη απειλή μετακύλισης του στους καταναλωτές;

4. Δεδομένου ότι η εξαγγελθείσα από τη διοίκηση της Δ.Ε.Η. ειδική επιτροπή διερεύνησης των αιτιών του δυστυχήματος αφορά μόνο στην εσωτερική λειτουργία της εταιρείας, σε ποιες ενέργειες θα προβεί το Υπουργείο, ώστε έγκαιρα ο επιθεωρητής μεταλλείων στα πλαίσια του ειδικού καθήκοντός του (άρθρο 99 Κ.Μ.Λ.Ε.) διενεργήσει πραγματογνωμοσύνη, απαραίτητα στοιχεία της οποίας είναι μεταξύ άλλων, τα αίτια και οι συνθήκες του δυστυχήματος, οι διαπιστωθείσες παραβάσεις της εκμετάλλευσης καθώς, και τα συμπεράσματα και η κατανομή των ευθυνών.

5. Προτίθεται το Υπουργείο να επαναφέρει το προηγούμενο επιτυχημένο καθεστώς των Επιθεωρήσεων Μεταλλείων αναβαθμίζοντας τα Τμήματα Μεταλλείων Νοτίου & Βορείου Ελλάδας σε διανομαρχιακού επιπέδου διευθύνσεις, ώστε να στελεχωθούν με το αναγκαίο επιστημονικό προσωπικό, προς το σκοπό να διενεργούνται τακτικοί προληπτικοί έλεγχοι, με στόχο την ορθολογική και ασφαλή εκμετάλλευση και την αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της χώρας;

Επιπλέον ζητείται από τον αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας, να καταθέσει στη Βουλή προς ενημέρωσή της:

α. Την απόφαση έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων (Α.Ε.Π.Ο) του ορυχείου Αμυνταίου, με συνημμένη σε αυτή τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.)

β. Την έγκριση της τεχνικής μελέτης εκμετάλλευσης του ορυχείου του άρθρου 4 του Κ.Μ.Λ.Ε., με συνημμένο σε αυτή το τεύχος της τεχνικής μελέτης.

γ. Τις ειδικές γεωτεχνικές μελέτες καθορισμού του συντελεστή ασφαλείας των πρανών των βαθμίδων από κατολισθήσεις(ως αυτοτελείς μελέτες ή ως τμήματα της Α.Ε.Π.Ο.και της τεχνικής μελέτης).

δ. Την έκθεση πραγματογνωμοσύνης του Τμήματος Μεταλλείων Βορείου Ελλάδας για το δυστύχημα και

ε. κάθε συναφή, προς τα ανωτέρω, πράξη ή έγγραφο της διοικήσεως.

Ο ερωτών και αιτών Βουλευτής

Γεώργιος-Δημήτριος Καρράς